

Plan van aanpak participatieproces 'Wind voor Buren'

Opstellers: de initiatiefnemers van 'Wind voor Buren' (Annemarie en Bert Kristen, coöperatie Buren Energie, duurzaam energiebedrijf Pure Energie)

Beoordeeld door: onafhankelijke procesbegeleiders Frank Kerckhaert (Kerckhaert Advies) en Niels Bronsgeest (advies- en ingenieursbureau Tauw)

December 2019

Inhoud

Inleiding	3
Kader	4
Onafhankelijke procesbegeleiders	5
Deelnemers	6
Uitvoering	9
Planning	13
Coöperatie en omgevingsfonds.....	18
Bijlage 1: ‘opzet participatieproces Wind voor Buren’	19
Bijlage 2: Motie ‘participatieproces knooppunt Buren’	19
Bijlage 3: Brief ‘Participatieproces windmolens knooppunt Buren’	19
Bijlage 4: overzicht maatschappelijke organisaties.....	19

Inleiding

Sinds oktober 2017 zijn de initiatiefnemers van 'Wind voor Buren' bezig met hun idee om twee windmolens te realiseren op gronden gelegen nabij knooppunt Buren (A35/A1) in de gemeente Hof van Twente, op de grens met de gemeente Borne. De initiatiefnemers zijn Annemarie en Bert Kristen, coöperatie Buren Energie en duurzaam energiebedrijf Pure Energie. Annemarie en Bert Kristen stellen hun gronden beschikbaar voor deze twee beoogde windmolens. Buren Energie en Pure Energie zijn de investeerders in en de exploitanten van de beoogde windmolens. Samen vormen deze drie partijen het projectteam voor dit initiatief.

In oktober 2017 begonnen zij met het bekendmaken van het idee voor deze windmolens in de omgeving. Het was op dat moment nog een pril idee. Daardoor zijn veel vervolggesprekken ontstaan met omwonenden, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheden. De bekendmaking van het idee was de eerste stap. Om windmolens te kunnen realiseren, is er een omgevingsvergunning nodig. De initiatiefnemers willen deze graag aanvragen, maar daarvoor moet een concreet plan worden gemaakt. De wens is in samenspraak met de omgeving dit plan te maken, zodat de omgeving hierbij betrokken kan zijn. Daarvoor is in april 2018 een 'opzet vervolgproces Wind voor Buren' opgesteld door de initiatiefnemers en geconsulteerd in de omgeving.

Nu is de volgende stap dit participatieproces daadwerkelijk te doorlopen. Dit plan van aanpak beschrijft hoe en wanneer dit participatieproces wordt uitgevoerd zodat er wordt gewerkt aan een concreet plan.

De initiatiefnemers zetten in op een concreet participatieproces. Met omwonenden en met betrokken maatschappelijke organisaties uit de omgeving worden alle aspecten die een rol spelen bij het plaatsen van de windmolens verkend en waar nodig verder onderzocht. De resultaten ervan wegen mee bij de daarna door de initiatiefnemers in te dienen vergunningsaanvraag. Alle betrokkenen in het participatieproces en overige geïnteresseerden worden daarover dan ook volledig geïnformeerd.

Kader

Om het participatieproces een kader te geven, is de 'opzet vervolgproces Wind voor Buren' opgesteld in april 2018. Deze opzet is opgesteld door de initiatiefnemers en geconsulteerd in de omgeving. Deze opzet is gedeeld met direct omwonenden die eind 2017 door Annemarie en Bert Kristen persoonlijk zijn geïnformeerd over het idee voor de windmolens, is toegelicht op een bijeenkomst in mei 2018 met maatschappelijke organisaties en is in mei 2018 gedeeld via de nieuwsbrief van 'Wind voor Buren' waarbij de initiatiefnemers aangaven open te staan voor opmerkingen en suggesties hierop. Over deze opzet stond in de regionale krant Tubantia van 14 juli 2018 een interview met de initiatiefnemers. Naar aanleiding van vragen, opmerkingen en suggesties die hieruit volgden, hebben de initiatiefnemers deze opzet aangepast. Dit kader is vervolgens voorgelegd aan de gemeenten Hof van Twente en Borne. Hof van Twente is het bevoegd gezag, omdat de windmolens zijn beoogd op gronden gelegen in deze gemeente. Daarentegen wonen de meeste omwonenden in Borne. Daarom kiezen de initiatiefnemers ervoor om beide gemeenten hierbij te betrekken.

In 2019 hebben de gemeenten Hof van Twente en Borne zich uitgesproken over het voorgestelde proces, zoals beschreven in de 'opzet vervolgproces'. Een meerderheid van de gemeenteraad van Hof van Twente (20 stemmen voor, 5 tegen) nam op 9 april 2019 een motie aan waarin steun werd uitgesproken voor dit participatieproces. Het college van B en W van Borne sprak per brief van 17 juli 2019 steun uit voor het participatieproces. Zowel de gemeenteraad van Hof van Twente als het college van B en W van Borne benadrukten hierbij dat zij het voorgestelde proces steunen, maar dat dit niet betekent dat zij op voorhand instemmen met de plaatsing van de windmolens. Die vraag wordt beantwoord als er een omgevingsvergunning is aangevraagd door de initiatiefnemers.

Zo zijn er drie documenten die het kader vormen voor het participatieproces:

1. 'Opzet vervolgproces Wind voor Buren' van april 2018.
2. Aangenomen motie 'participatieproces Wind voor Buren' van gemeenteraad Hof van Twente van 9 april 2019.
3. Brief van het college van B en W van de gemeente Borne met als onderwerp 'Omgevingsproces windmolens knooppunt Buren' van 17 juli 2019.

Deze drie documenten zijn eerder gedeeld via de nieuwsbrief van 'Wind voor Buren' en staan op de website: www.windvoorburen.nl/standvanzaken/informatie. De documenten zijn ook als bijlage 1, 2 en 3 bij dit plan van aanpak gevoegd.

Dit plan van aanpak is een concretisering van het voorgestelde proces dat in de drie bovenstaande documenten is beschreven.

Onafhankelijke procesbegeleiders

Onder andere in de motie van 9 april 2019 van een meerderheid van de gemeenteraad van Hof van Twente wordt gesteld dat het participatieproces wordt voorgezeten door onafhankelijke procesbegeleiders. Ook het college van B en W van de gemeente Borne hecht hier waarde aan. Daarom zijn de initiatiefnemers op zoek gegaan naar onafhankelijke procesbegeleiders. Deze zijn gevonden in de personen van Frank Kerckhaert (Kerckhaert Advies) en Niels Bronsgeest (werkzaam bij advies- en ingenieursbureau Tauw). Kerckhaert vervult de rol van onafhankelijk gespreksbegeleider en Bronsgeest die van onafhankelijk secretaris. De initiatiefnemers van 'Wind voor Buren' hebben deze gespreksleider en secretaris niet zelf aangezocht of voorgesteld, maar zij zijn aangedragen door leden van de 'Alliantie Nieuwe Energie Overijssel'.

Er is geen binding tussen de initiatiefnemers en deze onafhankelijke procesbegeleiders. De kosten die de gespreksleider en secretaris maken, worden vergoed via de Lokale Energie-Initiatieven-subsidie (LEI) die de provincie Overijssel beschikbaar stelt voor lokale energie-initiatieven. Zo is er ook geen financiële binding tussen de initiatiefnemers en de gespreksleider en secretaris. De procesbegeleiders hebben geen enkel belang bij het al dan niet realiseren van de beoogde windmolens.

De procesbegeleiders hebben zelf de taken beschreven die zij in dit participatieproces uitvoeren:

1. Beoordelen van dit plan van aanpak.
2. Toetsen of initiatiefnemers zorgvuldig omgaan met de belangen van derden tijdens het participatieproces.
3. Toetsen of er voldoende ruimte is voor derden om inbreng te hebben.
4. Erop toezien dat er op een zorgvuldige, nette manier wordt omgegaan met inbreng.
5. Toetsen of de informatievoorziening op orde is (tijdig, begrijpelijk, kwalitatief goed).
6. Beoordelen hoe met de inbreng van derden wordt omgegaan.
7. Toetsen of voldoende wordt gemotiveerd waarom bepaalde suggesties van derden al dan niet worden overgenomen.
8. Begeleiden van de bijeenkomsten van de groepen omwonenden en maatschappelijke organisaties.
9. Verslaglegging van de bijeenkomsten en verspreiding van deze verslagen.
10. Parallel aan de bijeenkomsten van de groepen houden de procesbegeleiders contact met omwonenden, maatschappelijke organisaties en politiek. Deze gesprekken worden gevraagd en ongevraagd uitgevoerd. Zo hebben de procesbegeleiders scherp wat er speelt onder de deelnemers aan het participatieproces.
11. Tussen- en eindconclusies trekken over het verloop van het proces en een eindoordeel geven over de kwaliteit van het gevoerde participatieproces. Dit eindoordeel wordt besproken in beide groepen en wordt verrat in een openbaar stuk.

De procesbegeleiders richten zich op de eerste twee groepen van betrokkenen (omwonenden en maatschappelijke organisaties). De derde groep (financiële participatie) staat los van dit participatieproces.

De procesbegeleiders hebben zelf aangegeven dat zij het plan van aanpak voor het gehele participatieproces niet willen opstellen, maar dat dit in eerste instantie een taak is voor de initiatiefnemers. Ook het organiseren van bijeenkomsten en andere praktische zaken ligt bij de initiatiefnemers. De procesbegeleiders willen zo hun onafhankelijkheid behouden. De procesbegeleiders fungeren als een raad van toezicht op dit participatieproces en doen er onafhankelijk verslag van.

Deelnemers

Er zijn twee groepen beoogd voor dit participatieproces: een groep met omwonenden en een groep met maatschappelijke organisaties. Hieronder wordt beschreven wie zich hiervoor in eerste instantie kunnen aanmelden en hoe kenbaar wordt gemaakt dat omwonenden en maatschappelijke organisaties zich hiervoor kunnen aanmelden.

Groep 1: omwonenden

Deelname aan deze groep staat open voor in beginsel alle omwonenden binnen twee kilometer van de beoogde windmolens. Bij voorkeur doen zowel mensen die dichterbij als verderaf van de beoogde windmolens wonen mee aan het participatieproces.

Als nog niet alle plekken in de groep zijn ingevuld, is het ook mogelijk voor mensen van buiten twee kilometer rondom de beoogde windmolens om deel te nemen. Zij kunnen zich vanaf het begin aanmelden, maar deelname wordt bevestigd als er voldoende plek is in de groep.

In de omgeving binnen twee kilometer van de beoogde windmolens bevinden zich bijna 5200 bijna adressen. Daarvan liggen er enkele tientallen in de gemeente Hof van Twente, ruim 5000 in de gemeente Borne en enkele tientallen in de gemeente Hengelo. De adressen in dit gebied krijgen een brief van de initiatiefnemers met een toelichting op het participatieproces, een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst en een uitnodiging om mee te doen aan dit proces. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via info@windvoorburen.nl en/of via dat e-mailadres vragen stellen.

In de brief wordt eveneens benoemd dat de verslagen en andere informatie die wordt gedeeld in de groepen ook via de website en nieuwsbrief van de initiatiefnemers worden verspreid. Zo kunnen belangstellenden die niet meedoen aan het proces dit toch inhoudelijk volgen. Tevens zijn de bijeenkomsten van de groepen openbaar, dus belangstellenden kunnen op de publieke tribune plaatsnemen om het proces te volgen.

Belangstellenden wordt sinds de start van het initiatief (oktober 2017) opgeroepen zich aan te melden voor de nieuwsbrief als zij op de hoogte willen blijven. Circa 400 mensen hebben dat inmiddels gedaan. Deze oproep blijven de initiatiefnemers doen, omdat dit het meest praktische communicatiemiddel is. Een brief aan alle adressen kost veel voorbereidingen en de kosten zijn aanzienlijk (enkele duizenden euro's per brief).

Als het participatieproces is afgerond, wordt er een openbare informatieavond gehouden waar iedereen die geïnteresseerd is welkom is. Daar wordt de inhoud van het plan toegelicht en geven de procesbegeleiders hun oordeel over het proces (zie ook 'Planning').

In 2018 hebben vijf inwoners (allen uit Borne) aangegeven te willen deelnemen aan deze groep. Deze vijf bewoners krijgen een mail van de initiatiefnemers met de vraag of zij nog steeds willen deelnemen. Deze mail krijgen zij op hetzelfde moment als de brief aan de adressen binnen twee kilometer wordt verstuurd.

De deelnemers aan deze groep worden aan het begin van het participatieproces geïnformeerd over de uitgangspunten die de initiatiefnemers hanteren voor hun plan en welke thema's moeten worden onderzocht. De deelnemers kunnen hierover vragen stellen, opmerkingen maken en suggesties doen. De deelnemers leveren inbreng aan het plan vanuit het perspectief van omwonenden: wat zijn vragen, suggesties of zorgen die leven onder omwonenden? Concretisering hiervan staat in het hoofdstuk 'Uitvoering'.

Groep 2: maatschappelijke organisaties

Voorafgaand aan de bekendmaking van het idee voor deze windmolens hebben de initiatiefnemers een overzicht gemaakt van maatschappelijke organisaties die zij wilden informeren over dit idee.

Deze organisaties zijn eerder uitgenodigd voor twee bijeenkomsten over 'Wind voor Buren' en konden zich onder andere tijdens deze bijeenkomsten aanmelden voor de nieuwsbrief. Deze organisaties worden uitgenodigd om deel te nemen aan dit participatieproces. Zij krijgen – gelijktijdig met de brieven die naar de adressen binnen twee kilometer worden gestuurd – een e-mail die dezelfde strekking heeft als de brief. Hierin worden zij uitgenodigd deel te nemen aan de groep. Hierin staat eveneens dat via de nieuwsbrief en website de verslagen en gedeelde informatie in de groepen te volgen zijn. Een overzicht van deze organisaties is als bijlage 4 aan dit plan van aanpak toegevoegd.

Organisaties die niet in dit stakeholdersoverzicht staan, maar wel graag willen deelnemen, zijn ook welkom. Het enige criterium is dat zij enige binding met dit initiatief, het onderwerp (windenergie / duurzame energie en/of het gebied) hebben. De initiatiefnemers verspreiden naast de nieuwsbrief, brieven en e-mails ook een persbericht. Hierin staat genoemd dat maatschappelijke organisaties die niet rechtstreeks zijn benaderd zich eveneens kunnen melden als zij hieraan willen deelnemen.

In 2018 hebben vier maatschappelijke organisaties aangegeven te willen deelnemen aan deze groep. Zij krijgen op hetzelfde moment als de overige organisaties een mail met de vraag of zij nog steeds willen deelnemen.

De rol van de maatschappelijke organisaties is goed vergelijkbaar met de omwonenden in groep 1. Ook zij worden geïnformeerd over de uitgangspunten en kunnen namens betrokken organisaties inbreng vanuit de omgeving leveren. Het is verder mogelijk dat maatschappelijke organisaties specifieke kennis hebben van het gebied, het thema of anderszins die een toevoeging kan zijn voor het plan en/of onderzoeken die worden verricht. Een doel van deze groep is dan ook om deze kennis actief op te halen. Concretisering hiervan staat in het hoofdstuk 'Uitvoering'.

Aantal deelnemers per groep

Het voorstel is maximaal 25 personen per groep deel te laten nemen. Met deze omvang wordt geprobeerd veel belangstellenden deel te laten nemen aan het participatieproces, maar de omvang van de groepen wel zodanig te houden dat er een goed, inhoudelijk gesprek mogelijk blijft. Er wordt met name naar gestreefd dat deelnemers in groep 1 een gebalanceerde geografische spreiding laten zien (verschillende woonafstanden tot windmolens en uit verschillende buurten). Hierbij wordt wel opgemerkt dat initiatiefnemers beperkt hierin kunnen sturen, omdat dit voor een groot deel afhankelijk is van de mensen die zich aanmelden.

Indien meer dan 25 mensen willen deelnemen aan een groep, bepalen de procesbegeleiders wie deelnemen aan de groep. Belangstellenden die niet kunnen meedoen, worden uitgenodigd de bijeenkomsten als toehoorder te bezoeken. Via een of meerdere deelnemers van de groepen kunnen zij hun vragen, opmerkingen of suggesties alsnog laten inbrengen.

Maatschappelijke organisaties worden in beginsel door één persoon vertegenwoordigd, tenzij de betreffende organisatie sterke behoefte heeft aan meer vertegenwoordigers en dit niet de deelname van andere organisaties blokkeert.

Uitnodiging voor deelname aan groepen

De volgende stappen worden gezet om kenbaar te maken dat het mogelijk is voor bovenstaande doelgroepen om zich aan te melden voor een groep:

1. Initiatiefnemers verspreiden hierover een nieuwsbrief en plaatsen deze tekst als nieuwsbericht op www.windvoorburen.nl. De nieuwsbrief kent circa 400 abonnees.

2. Tegelijkertijd wordt een persbericht met dezelfde informatie als in de nieuwsbrief verstuurd naar lokale en regionale media.
3. Een brief met dezelfde informatie als de nieuwsbrief en het persbericht wordt verstuurd naar de adressen binnen twee kilometer van de beoogde windmolens.
4. Enkele omwonenden en maatschappelijke organisaties hebben in een eerder stadium aangegeven interesse te hebben in deelname aan de groepen. Zij krijgen van de initiatiefnemers een e-mail met de vraag of zij nog steeds willen deelnemen aan de groep.
5. Alle maatschappelijke organisaties in bijlage 4 krijgen een e-mail met daarin de informatie en uitnodiging die gelijk is aan de nieuwsbrief en het persbericht zoals hierboven genoemd.
6. Enkele maatschappelijke organisaties hebben in een eerder stadium aangegeven interesse te hebben in deelname aan de groepen. Zij krijgen van de initiatiefnemers een e-mail met de vraag of zij nog steeds willen deelnemen aan de groep.
7. Er wordt een openbare informatieavond georganiseerd door de initiatiefnemers van 'Wind voor Buren' over het participatieproces. De uitnodiging voor deze informatieavond staat in de nieuwsbrief, het persbericht, de brief en de e-mails zoals hierboven benoemd.
8. De gemeenten (colleges B en W en gemeenteraden) Hof van Twente, Borne en Hengelo krijgen ter kennisname een afschrift van deze uitnodigingen met daarbij ook de uitnodiging om aanwezig te zijn op de informatieavond.

Uitvoering

In dit hoofdstuk wordt zo gedetailleerd mogelijk beschreven hoe het participatieproces concreet wordt uitgevoerd en wie welke taken en verantwoordelijkheden heeft. De planning voor dit proces staat in het hoofdstuk 'Planning' omschreven.

Informatieavond over participatieproces

Zoals genoemd in het hoofdstuk 'Deelnemers' wordt er een openbare informatieavond georganiseerd door de initiatiefnemers van 'Wind voor Buren' om toelichting te geven op dit plan van aanpak en om vragen en opmerkingen van de omgeving hierover op te halen. De planning voor het participatieproces wordt eveneens gedeeld. Op deze informatieavond kunnen geïnteresseerden zich ter plekke opgeven voor de groepen.

Tevens stellen de onafhankelijke procesbegeleiders zich op deze bijeenkomst voor, kunnen hun rol toelichten en eventuele vragen hierover beantwoorden.

Voorafgaand aan eerste bijeenkomst groep omwonenden en groep maatschappelijke organisaties

Voorafgaand aan de eerste bijeenkomst voor de groep omwonenden en groep maatschappelijke organisaties stellen de initiatiefnemers op papier wat de hoofdlijnen van hun plan op dat moment zijn: aantal en locaties windmolens, minimale en maximale hoogte, beoogde planning voor aanvragen van omgevingsvergunning en dergelijke informatie. Deze informatie vormt de uitgangspunten voor de uit te voeren onderzoeken.

Ook stellen zij op papier welke onderzoeken in elk geval moeten worden gedaan. Reeds bekend is dat er onderzoek moet worden gedaan naar:

- Geluid
- Slagschaduw
- Veiligheid
- Ecologie
- Archeologie
- Landschap
- Water
- Bodemkwaliteit
- Vliegverkeer
- Radarverstoring
- Straalpaden

De initiatiefnemers lichten per onderwerp toe (maximaal circa twee A4 per onderwerp) wat er in elk geval wordt onderzocht en - op hoofdlijnen – hoe dit onderzoek wordt gedaan.

Ook lichten zij toe welke opmerkingen, suggesties en vragen zij sinds de bekendmaking van het idee veel hebben gehoord en die zij een plek geven in de onderzoeken.

Ter illustratie hiervan enkele vragen, opmerkingen en zorgen uit de omgeving gehoord in het voortraject die de initiatiefnemers willen meenemen in de onderzoeken:

1. Er leeft de vraag hoeveel er te horen is van de windmolens, mede in relatie met de snelweg en ander omgevingsgeluid. Die vraag wordt beantwoord in het onderzoek.
2. Er leven zorgen over het effect van met name geluid op de gezondheid van omwonenden. Daarom krijgt dit aandacht in het onderzoek.
3. Omwonenden hebben er behoefte aan exact te weten hoeveel slagschaduw en geluid zij kunnen verwachten. Voor geluid en slagschaduw wordt daarom voorgesteld te werken met toetspunten: adressen in de omgeving waarop nauwkeurig wordt berekend hoeveel geluid

en slagschaduw er is te verwachten. Voor slagschaduw kan zo ook in kaart worden gebracht wanneer (maand, tijdstip op de dag) er slagschaduw te verwachten is. De initiatiefnemers stemmen deze toetspunten graag met deelnemers aan de groepen af.

4. Het verschil tussen effecten van grotere en kleinere windmolens wordt inzichtelijk gemaakt.

Deze informatie wordt uiterlijk tien dagen voorafgaand aan de eerste bijeenkomst door de initiatiefnemers gedeeld met de deelnemers aan de groepen en de procesbegeleiders.

Deze informatie wordt tevens op de website www.windvoorburen.nl geplaatst en verspreid via een nieuwsbrief door de initiatiefnemers.

De initiatiefnemers verzoeken in deze e-mail de deelnemers ook om zo mogelijk eventuele verduidelijkende vragen of verzoeken om meer informatie voorafgaand aan de bijeenkomst kenbaar te maken. De initiatiefnemers kunnen dan nog proberen om voorafgaand aan deze bijeenkomst de nodige verduidelijking of aanvullende informatie beschikbaar te stellen.

Bijeenkomst 1 omwonenden

Tijdens deze eerste bijeenkomst is de informatie aangeleverd door de initiatiefnemers het voornaamste gespreksonderwerp. De deelnemers aan de groep kunnen vragen stellen over de geplande onderzoeken en aanvullingen doen. Zijn er bijvoorbeeld vragen die volgens hen nog niet worden beantwoord met de huidige onderzoeksopzet? Zijn er aspecten specifiek voor deze omgeving en moeten die worden meegenomen in de onderzoeken? Zijn er zorgen die zij willen delen met betrekking tot de beoogde plaatsing van de windmolens? De deelnemers kunnen aangeven welke onderzoeksresultaten zij als eerste willen bespreken in de volgende bijeenkomsten.

Bijeenkomst 1 maatschappelijke organisaties

Deze bijeenkomst is gelijk aan opbouw als de eerste bijeenkomst voor omwonenden.

Voorafgaand aan bijeenkomsten 2 voor omwonenden en maatschappelijke organisaties

De omwonenden en maatschappelijke organisaties kunnen in bijeenkomst 1 aangeven welke onderwerpen zij als eerste willen bespreken vanaf bijeenkomst 2. Uiterlijk tien dagen voorafgaand aan bijeenkomst 2 delen de initiatiefnemers de onderzoeksresultaten met de deelnemers in de groepen en de procesbegeleiders die voor deze bijeenkomst op de agenda staan. Zo kunnen zij zich alvast inlezen en zich voorbereiden op de bijeenkomst.

Dit wordt herhaald voor de volgende bijeenkomsten. De deelnemers aan de groepen geven aan welke onderwerpen zij willen bespreken en de initiatiefnemers leveren de betreffende onderzoeksresultaten uiterlijk 10 dagen van tevoren per e-mail aan bij de deelnemers en procesbegeleiders. Indien mogelijk kunnen deelnemers in reactie op deze e-mail alvast verduidelijkende vragen stellen of verzoeken om meer informatie en proberen de initiatiefnemers deze informatie nog voorafgaand aan de bijeenkomst beschikbaar te stellen.

Bijeenkomsten 2 t/m 6 voor omwonenden en maatschappelijke organisaties

Vanaf bijeenkomst 2 worden de resultaten van de onderzoeken besproken met de deelnemers aan de groepen. Zij kunnen verdiepende vragen stellen en hun duiding aan de onderzoeksresultaten geven. Wat vinden zij bijvoorbeeld van de hoeveelheid en tijdstippen die adressen in de omgeving aan slagschaduw kunnen verwachten? Aan de hand daarvan gaat het gesprek verder en is het aan de initiatiefnemers om hierop te reageren. Er is bijvoorbeeld ruimte voor de deelnemers aan de groepen om aanpassingen aan het plan voor te stellen of aandacht te vragen voor bepaalde aspecten. Het is aan de initiatiefnemers om hierop te reageren.

Voor de werkbaarheid wordt per vraag, suggestie of opmerking in samenspraak beoordeeld hoe initiatiefnemers hierop reageren: gaan zij er direct op in tijdens de bijeenkomst, komen zij daar per e-

mail op terug binnen een bepaalde termijn (vóór de eerstvolgende bijeenkomst) of wordt dat een bespreekpunt voor een volgende bijeenkomst? De procesbegeleiders houden het toezicht erop dat de initiatiefnemers ingaan op de vragen, opmerkingen en suggesties van de deelnemers. E-mails vanuit de initiatiefnemers richting de deelnemers gaan altijd cc aan de procesbegeleiders zodat zij hun toezichthoudende functie optimaal kunnen uitvoeren.

Vanuit praktisch oogpunt lijkt het de initiatiefnemers verstandig om sommige bijeenkomsten te wijden aan één onderwerp en kunnen sommige onderwerpen worden gebundeld in een bijeenkomst. Zo is de verwachting van de initiatiefnemers dat geluid (inclusief gezondheid), slagschaduw, ecologie & landschap en veiligheid onderwerpen zijn die veel aandacht krijgen van de deelnemers. Het lijkt voor deze onderwerpen raadzaam om per onderwerp een gehele bijeenkomst te benutten. Onderwerpen als radarverstoring en straalpaden hebben weinig tot geen impact op de omgeving, maar moeten worden onderzocht voor de technische haalbaarheid van de windmolens. Dit zijn onderwerpen die volgens de initiatiefnemers kunnen worden gebundeld op één bijeenkomst. Het staat de deelnemers uiteraard ook geheel vrij om één of meerdere onderwerpen niet te bespreken en juist een ander onderwerp op twee bijeenkomsten te behandelen. Dit wordt in samenspraak tussen initiatiefnemers, deelnemers en procesbegeleiders besloten.

Afsluitende openbare informatieavond

Er wordt na bijeenkomst 6 van de groepen een afsluitende openbare informatieavond georganiseerd. De initiatiefnemers voeren dit uit, in afstemming met de deelnemers aan de groepen en de procesbegeleiders. Tijdens deze bijeenkomst wordt aan iedereen die hierin is geïnteresseerd teruggekoppeld wat er op hoofdlijnen is besproken, hoe het plan voor de windmolens er na dit proces uitziet, geven de procesbegeleiders hun oordeel over het participatieproces en schetsen de initiatiefnemers hoe het nu verder gaat.

Tevens worden op deze informatieavond inwoners en maatschappelijke organisaties uitgenodigd om zitting te nemen in een omgevingsraad. Dit is een overlegorgaan tussen in elk geval initiatiefnemers en omgeving tijdens het verdere proces (mogelijke omgevingsvergunningaanvraag, procedure, besluitvorming over omgevingsvergunning, mogelijke bouw en exploitatie). Zo is er blijvend contact tussen initiatiefnemers en omgeving.

Aan het eind van het participatieproces met de groepen komen de initiatiefnemers van 'Wind voor Buren' met een gedetailleerde opzet voor deze omgevingsraad.

Verslagen van bijeenkomsten groepen

Verslagen van de bijeenkomsten van de groepen worden gemaakt door de procesbegeleiders en door hen verspreid onder de deelnemers van de groepen. Het verslag van een bijeenkomst is gereed en verspreid onder de deelnemers voorafgaand aan de eerstvolgende bijeenkomst. De procesbegeleiders delen het verslag van een bijeenkomst van de groep omwonenden met de groep maatschappelijke organisaties en andersom. Zo blijven de groepen van elkaar op de hoogte.

De procesbegeleiders maken aan het eind van het participatieproces ook een samenvattend en oordelend eindverslag over het participatieproces.

De initiatiefnemers plaatsen deze verslagen en informatie die met de groepen wordt gedeeld op de website: www.windvoorburen.nl/standvanzaken/informatie. Ook wordt elk nieuw verslag met bijbehorende informatie door de initiatiefnemers gedeeld via de nieuwsbrief. Dit bestaat louter uit het verspreiden van het verslag onder een brede publiek. De initiatiefnemers hebben geen inmenging op de inhoud van de verslagen. Dit wordt gecontroleerd door de procesbegeleiders en deelnemers aan de groepen. Ook de initiatiefnemers zorgen dat een verslag van een bijeenkomst voorafgaand aan de eerstvolgende bijeenkomst is verspreid.

De nieuwsbrief over 'Wind voor Buren' telt (stand: december 2019) circa 400 abonnees. Iedereen die wil, kan zich hiervoor aanmelden via de website. De initiatiefnemers delen deze nieuwsbrief, verslagen en bijbehorende informatie tevens met de gemeenteraden en colleges van B en W van de gemeenten Hof van Twente, Borne en Hengelo. Zo kunnen ook zij het proces volgen.

Openbaarheid bijeenkomsten en vragen van niet-deelnemers

De bijeenkomsten zijn openbaar. In beginsel is iedereen die als toehoorder aanwezig wil zijn op de publieke tribune welkom. Hierbij wordt er wel voor gewaakt dat toehoorders het overleg in de groepen niet verstoren of bemoeilijken. Het toezicht hierop ligt bij de procesbegeleiders. Tevens wordt toehoorders verzocht het vooraf te melden als ze aanwezig willen zijn. Zeker als er veel toehoorders zijn kan daar vooraf dan rekening mee worden gehouden in de zaalgrootte en het aantal beschikbare stoelen.

Vergaderlocatie

De groepen vergaderen indien mogelijk in het Kulturhus in Borne (Marktstraat 23). Indien het Kulturhus niet beschikbaar is, wordt een alternatieve vergaderlocatie gezocht.

Vergadertijdstip

De vergadertijden voor de groepen zijn in beginsel van 19.30 tot 21.30 uur.

Budget voor groepen

Het voorstel van de procesbegeleiders is om een budget beschikbaar te hebben voor groep 1 en 2. De procesbegeleiders kunnen zich voorstellen dat er onder deelnemers aan een groep behoefte kan zijn om bijvoorbeeld een werkbezoek aan een bepaalde locatie, instantie of persoon te brengen in het kader van beeld- en meningsvorming.

De initiatiefnemers zijn bereid hiervoor een budget van 5000 euro beschikbaar te stellen aan de groepen. Dat is dus in principe 2500 euro per groep.

De initiatiefnemers financieren dit budget uit het omgevingsfonds. Als er windmolens worden gerealiseerd, komt er een omgevingsfonds. Dit is gekoppeld aan de opbrengst van de windmolens: 0,50 euro per opgewekte MWh per jaar, voor een periode van 15 jaar. Ter illustratie: een opbrengst van 30.000 MWh per jaar van de twee windmolens samen, betekent een omgevingsfonds van 15.000 euro per jaar.

De initiatiefnemers schieten dit budget van 5000 euro voor. Als de windmolens worden gerealiseerd, wordt het daadwerkelijke gebruikte deel van dit budget in minder gebracht op de opbrengst van het eerste jaar van het omgevingsfonds. Het risico ligt hiermee bij de initiatiefnemers: als de windmolens er niet komen, zijn zij dit geld kwijt.

Planning

Datum/periode	Actie	Actiehouder	Opmerkingen
27 januari 2020	Aankondiging start participatieproces via nieuwsbrief, website, persbericht en e-mails aan omwonenden en maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers.	Inclusief uitnodiging voor informatieavond op 12 februari 2020 en uitnodiging tot deelname aan groepen.
12 februari 2020	Informatieavond over participatieproces.	Initiatiefnemers.	Toelichting op participatieproces, ruimte voor vragen, voorstellen procesbegeleiders, uitnodiging tot deelname aan groepen.
16 maart 2020	Deadline voor aanleveren informatie over initiatief en benodigde onderzoeken aan groep omwonenden voor bijeenkomst 1.	Initiatiefnemers.	
23 maart 2020	Deadline voor aanleveren informatie over initiatief en benodigde onderzoeken aan groep maatschappelijke organisaties voor bijeenkomst 1.	Initiatiefnemers.	
25 maart 2020	Bijeenkomst 1 omwonenden.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
1 april 2020	Bijeenkomst 1 maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
13 april 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan	Initiatiefnemers.	

	groep omwonenden voor bijeenkomst 2.		
20 april 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep maatschappelijke organisaties voor bijeenkomst 2.	Initiatiefnemers.	
22 april 2020	Bijeenkomst 2 omwonenden	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
29 april 2020	Bijeenkomst 2 maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
11 mei 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep omwonenden voor bijeenkomst 3.	Initiatiefnemers.	
18 mei 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep maatschappelijke organisaties voor bijeenkomst 3.	Initiatiefnemers.	
20 mei 2020	Bijeenkomst 3 omwonenden.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
27 mei 2020	Bijeenkomst 3 maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
8 juni 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep omwonenden voor bijeenkomst 4.	Initiatiefnemers.	

15 juni 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep maatschappelijke organisaties voor bijeenkomst 4.	Initiatiefnemers.	
17 juni 2020	Bijeenkomst 4 omwonenden	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
24 juni 2020	Bijeenkomst 4 maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
4 juli – 16 augustus 2020	Zomervakantie in regio Noord (Hof van Twente, Borne, Hengelo)		
10 augustus 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep omwonenden voor bijeenkomst 5.	Initiatiefnemers.	
17 augustus 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep maatschappelijke organisaties voor bijeenkomst 5.	Initiatiefnemers.	
19 augustus 2020	Bijeenkomst 5 omwonenden.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
26 augustus 2020	Bijeenkomst 5 maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
7 september 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan	Initiatiefnemers.	

	groep omwonenden voor bijeenkomst 6.		
14 september 2020	Deadline aanleveren onderzoeksresultaten aan deelnemers aan groep maatschappelijke organisaties voor bijeenkomst 6.	Initiatiefnemers.	
16 september 2020	Bijeenkomst 6 omwonenden.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
23 september 2020	Bijeenkomst 6 maatschappelijke organisaties.	Initiatiefnemers organiseren bijeenkomst, bijeenkomst zelf staat onder leiding van procesbegeleiders.	
19 oktober 2020	Deadline eindverslag over participatieproces.	Procesbegeleiders.	De procesbegeleiders delen dit eindverslag met de deelnemers aan de groepen en de gemeenteraden en colleges van B en W van Hof van Twente, Borne en Hengelo. De initiatiefnemers verspreiden daarna het verslag via hun nieuwsbrief en website.
28 oktober 2020	Openbare informatieavond als afsluiting van participatieproces.	Initiatiefnemers organiseren de bijeenkomst, in nauwe samenspraak met deelnemers werkgroepen en procesbegeleiders.	Terugkoppeling op onderwerpen die zijn besproken, toelichting op hoe plan er nu uitziet, oordeel van procesbegeleiders over het participatieproces, toelichting op vervolg voor 'Wind voor Buren' en uitnodiging voor deelname aan omgevingsraad.
Vanaf 2 november 2020	Start ruimtelijke procedure	Initiatiefnemers / gemeenten	Initiatiefnemers vragen omgevingsvergunning

			<p>aan, gemeenten nemen hierover een besluit.</p> <p>In deze formele procedures ligt de regie hoofdzakelijk bij de gemeente(n). Er zijn dan formele, wettelijk vastgelegde inspraakmomenten voor de omgeving. Initiatiefnemers stellen voor een omgevingsraad in te richten om blijvend en gestructureerd contact te houden met de omgeving.</p>
--	--	--	--

Coöperatie en omgevingsfonds

Mede-eigenaarschap via coöperatie Buren Energie

Er wordt een derde groep ingericht die nadenkt over financiële participatie in 'Wind voor Buren'. Het zal hier voornamelijk gaan over de coöperatie Buren Energie. Het doel is dat Buren Energie eigenaar wordt van één van de twee beoogde windmolens. Inwoners, bedrijven en verenigingen kunnen lid worden van de coöperatie, mee-investeren in de windmolen en zijn zo mede-eigenaar van deze windmolen. In deze groep wordt besproken wat hiervoor moet gebeuren en hoe deze coöperatie het best kan worden ingericht.

Deze groep staat enigszins los van de twee andere groepen, omdat de deelnemers aan deze groep zeer waarschijnlijk reeds hebben geaccepteerd dat de windmolens er komen of hierover mogelijk zelfs enthousiast zijn. In de andere groepen is het goed mogelijk dat deelnemers kritisch staan tegenover het idee voor windmolens op de beoogde locaties.

Iedereen die wil, kan zich aanmelden voor deze groep. De regie hiervoor ligt hoofdzakelijk bij Buren Energie, uiteraard met ondersteuning van de andere initiatiefnemers. Deze groep zal zelf zorgen voor verslagen van de bijeenkomsten en het delen van andere informatie aan een breder publiek. Ook hiervoor worden de website en nieuwsbrief van 'Wind voor Buren' gebruikt.

Omgevingsfonds

Naast dit coöperatieve mede-eigenaarschap wordt er een omgevingsfonds gevormd. Als er windmolens worden gerealiseerd, komt er een omgevingsfonds. Dit is gekoppeld aan de opbrengst van de windmolens: 0,50 euro per opgewekte MWh per jaar, voor een periode van 15 jaar. Ter illustratie: een opbrengst van 30.000 MWh per jaar van de twee windmolens samen, betekent een omgevingsfonds van 15.000 euro per jaar.

Het voorstel van de initiatiefnemers is om dit omgevingsfonds nog niet te bespreken in groep 3, maar in de groepen 1 en 2. Het omgevingsfonds is namelijk een manier om bepaalde aanpassingen aan het plan mogelijk te maken.

Twee voorbeelden:

1. Vanuit groep 1 en/of 2 komt het advies om slagschaduw op woningen verder te beperken dan de wettelijke normen voorschrijven. Dit is technisch mogelijk, maar betekent dat de windmolens vaker stil worden gezet. Dit kost opbrengst en de initiatiefnemers kunnen dan voorstellen deze extra stilstand te financieren uit het omgevingsfonds.
2. De plaatsing van windmolens zorgt voor een verandering van het landschap en een deel van de omgeving ervaart dit als negatief. Vanuit de groepen kan het advies komen om ter compensatie op andere wijze een impuls te geven aan het landschap in deze omgeving. Daarvoor kan het omgevingsfonds dan worden benut.

Mocht het omgevingsfonds niet of deels worden benut in de groepen 1 en 2, dan is (de rest van) het omgevingsfonds beschikbaar voor andere ideeën uit de omgeving. Waaraan het dan wordt besteed en hoe het wordt beheerd, kan dan alsnog in samenspraak met de omgeving worden besproken (bijvoorbeeld via de omgevingsraad). Het omgevingsfonds is immers voor het eerst beschikbaar na het eerste jaar dat de windmolens elektriciteit hebben geproduceerd. Het is gebruikelijk dat er één á twee jaar zit tussen eventuele vergunningverlening en de bouw van de windmolens, vanwege vele voorbereidingen die nodig zijn voor de bouw. Dat biedt voldoende tijd om een goede bestemming te vinden voor (het restant van) het omgevingsfonds.

Bijlage 1: 'opzet participatieproces Wind voor Buren'

Bijlage 2: Motie 'participatieproces knooppunt Buren'

Bijlage 3: Brief 'Participatieproces windmolens knooppunt Buren'

Bijlage 4: overzicht maatschappelijke organisaties

- Platform Buurtschappen Hof van Twente
- Buurtschapsvereniging Esbrook
- Gemeenschapsbelangen (groot) Azelo
- Green Business Club Twente
- Woningcorporatie Welbions
- Huurdersvereniging Ookbions
- Bundeling Bornse Ondernemers
- Wijkorganisatie Letterveld - Kerkedennen
- Wijkcomité Wensink-Zuid
- Bewonersvereniging Akker en Warande
- Stadsraad Delden
- Landgoed Twickel
- Vereniging Vrienden van landgoed Twickel
- Stichting Eschmolen
- Stichting Groener Hengelo
- Energiecoöperatie Hof van Twente (ECHT)
- Natuur en Milieu Overijssel
- Natuur en Milieuraad Borne
- Natuur en Milieu Hengelo
- Natuur- en Milieuraad Hengelo Borne
- Hofvogels
- Stichting Borne Duurzaam
- Politiehondenvereniging Speur en Verdediger
- Sporthonden Werkgroep Hof van Twente
- Scouting Twickel Borne
- LTO Zuid Twente
- HH. Jacobus en Johannes parochie te Borne/Hertme
- Agrarische natuurvereniging Hooltwark
- Het Oversticht
- Coöperatie Hof van Twente op Rozen
- Hofkracht